

<https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/4d1a7426-98bd-43ee-abe0-ee89e277aa51/content>

2. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки. Постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>

3. Шевченко О. Місцевий розвиток та регіональна політика в Україні та за кордоном. Національний інститут стратегічних досліджень. 29.04.2021. URL: <https://niss.gov.ua/news/novini-nisd/principi-realizacii-derzhavnoi-regionalnoi-politiki-stayut-osnovoyu-dlya>

4. Про засади державної регіональної політики. Закон України від 05.02.2015 № 156-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#top>

5. Бурик З.М. Реформування системи публічного управління в Україні. *Електронне наукове видання «Публічне адміністрування та національна безпека»*. 2021. №4. URL: <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2021-4-7551>

6. Пухкий В.М. Принципи і механізми реалізації державної регіональної політики. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2024. № 11. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/dy/article/view/5045>

7. Коротич О.Б. Принципи державної регіональної політики. *Актуальні проблеми державного управління*. 2009. № 2. С. 156-162. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdy_2009_2_20

REFERENCES:

1. Chelak, O.P. (2015). Rehionalna polityka yak skladova derzhavnoi polityky suchasnykh krain. [Regional policy as a component of state policy of modern countries]. *Aktualni problemy polityky*. Vyp. 56. 211-219. Retrieved from: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/4d1a7426-98bd-43ee-abe0-ee89e277aa51/content> [in Ukrainian].

2. Pro zatverdzhennia Derzhavnoi stratehii rehionalnoho rozvytku na 2021-2027 roky. (2020, August 5). [On approval of the State Strategy for Regional Development for 2021-2027]. *Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy №695*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].

3. Shevchenko, O. (2021, April 29). Mistsevyi rozvytok ta rehionalna polityka v Ukraini ta za kordonom. [Local development and regional policy in Ukraine and abroad]. *Natsionalnyi instytut stratehichnykh doslidzhen*. Retrieved from: <https://niss.gov.ua/news/novini-nisd/principi-realizacii-derzhavnoi-regionalnoi-politiki-stayut-osnovoyu-dlya> [in Ukrainian].

4. Pro zasady derzhavnoi rehionalnoi polityky. (2015, February 5). [On the principles of state regional policy]. *Zakon Ukrainy №156-VIII*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#top> [in Ukrainian].

5. Buryk, Z.M. (2021). Reformuvannia systemy publichnoho upravlinnia v Ukraini. [Reforming the public administration system in Ukraine]. *Publichne administruvannia ta natsionalna bezpeka*. №4. Retrieved from: <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2021-4-7551> [in Ukrainian].

6. Pukhkyi, V.M. (2024). Pryntsypy i mekhanizmy realizatsii derzhavnoi rehionalnoi polityky. [Principles and mechanisms for implementing state regional policy]. *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok*. №11. Retrieved from: <https://www.nayka.com.ua/index.php/dy/article/view/5045> [in Ukrainian].

7. Korotych, O.B. (2009). Pryntsypy derzhavnoi rehionalnoi polityky. [Principles of state regional policy]. *Aktualni problemy derzhavnoho upravlinnia*. №2. 156-162. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdy_2009_2_20 [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 13.06.2025

УДК 343.9:341.1/.8(477)

DOI: 10.36550/2522-9230-2025-18-286-291

Красій Марія Омелянівна,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри публічного управління та адміністрування

Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу

kmariia@ukr.net

ORCID ID: 0000-0001-8752-7371

МІЖНАРОДНІ ДОГОВОРИ ЯК ОСНОВА ЗОВНІШНЬОЇ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

У статті досліджується поняття міжнародного договору як ключової правової форми міжнародних відносин. Визначено, що міжнародний договір є формальною угодою між суб'єктами міжнародного права, яка регулюється нормами міжнародного публічного права. Розглянуто термінологічні особливості, зокрема використання синонімічних понять, таких як «конвенція», «пакт», «трактат» тощо. Акцентовано увагу на важливості міжнародних договорів для правового забезпечення міжнародного співробітництва, стабільності міжнародного правопорядку та національних інтересів держав. Окрему увагу приділено впливу міжнародних договорів на національне кримінальне законодавство

України в контексті інтеграції у міжнародну спільноту та приведення внутрішнього законодавства у відповідність до міжнародних стандартів.

Окреслено основні категорії міжнародних правових стандартів, їхню класифікацію за територією дії, обов'язковістю, суб'єктами встановлення та колом адресатів.

Запропоновано розглядати міжнародні стандарти, поділяючи їх за сферою дії на універсальні (глобальні, світові), що приймаються в результаті діяльності ООН та її спеціалізованих органів, та регіональні (континентальні), які формуються в межах регіональних міжнародних організацій, таких як Рада Європи та Європейський Союз. Зазначено, що як універсальні (глобальні, світові), так і регіональні міжнародні акти поділяються на загальні (базові), які закріплюють фундаментальні принципи та норми, обов'язкові для всіх країн-учасниць, та спеціальні, спрямовані на врегулювання окремих аспектів чи специфічних сфер міжнародних відносин, таких як захист прав окремих категорій осіб, боротьба з корупцією, тероризмом чи кіберзлочинністю.

Наголошується на необхідності подальшого вдосконалення національного законодавства відповідно до міжнародних зобов'язань. Міжнародні договори відіграють ключову роль у зовнішній кримінально-правовій політиці України, визначаючи стратегічні напрями розвитку та правове забезпечення міжнародного співробітництва у сфері кримінального права. Вони сприяють гармонізації національного законодавства з міжнародними стандартами, забезпечуючи ефективну боротьбу з транснаціональною злочинністю та корупцією. Імплементация міжнародних угод у правову систему України є важливим етапом посилення правової інтеграції та зміцнення національної безпеки. Подальший розвиток механізмів реалізації цих договорів сприятиме ефективному кримінально-правовому співробітництву та підвищенню міжнародного авторитету України.

Ключові слова: міжнародні договори, кримінально-правова політика, правова інтеграція, міжнародні стандарти, національне законодавство, імплементация, міжнародне співробітництво.

Krasiy M.O. INTERNATIONAL TREATIES AS THE BASIS OF THE FOREIGN CRIMINAL AND LEGAL POLICY OF UKRAINE

The article examines the concept of an international treaty as a key legal form of international relations. It is determined that an international treaty is a formal agreement between subjects of international law, which is regulated by the norms of public international law. Terminological features are considered, in particular the use of synonymous concepts such as «convention», «pact», «treaty», etc. Attention is focused on the importance of international treaties for the legal support of international cooperation, the stability of the international legal order and the national interests of states. Special attention is paid to the influence of international treaties on the national criminal legislation of Ukraine in the context of integration into the international community and bringing domestic legislation into line with international standards.

The main categories of international legal standards are outlined, their classification by territory of application, binding nature, subjects of establishment and range of addressees.

It is proposed to consider international standards, dividing them by scope into universal (global, world), adopted as a result of the activities of the UN and its specialized agencies, and regional (continental), which are formed within the framework of regional international organizations, such as the Council of Europe and the European Union. It is noted that both universal (global, world) and regional international acts are divided into general (basic), which establish fundamental principles and norms that are mandatory for all participating countries, and special, aimed at regulating individual aspects or specific areas of international relations, such as protecting the rights of certain categories of persons, combating corruption, terrorism or cybercrime.

The need for further improvement of national legislation in accordance with international obligations is emphasized. International treaties play a key role in the foreign criminal law policy of Ukraine, determining strategic directions of development and legal support for international cooperation in the field of criminal law. They contribute to the harmonization of national legislation with international standards, ensuring the effective fight against transnational crime and corruption. The implementation of international agreements into the legal system of Ukraine is an important stage in strengthening legal integration and strengthening national security. Further development of mechanisms for the implementation of these agreements will contribute to effective criminal legal cooperation and increasing the international authority of Ukraine.

Keywords: international agreements, criminal legal policy, legal integration, international standards, national legislation, implementation, international cooperation.

Постановка проблеми. У сучасному світі міжнародна співпраця відіграє ключову роль у забезпеченні ефективної кримінально-правової політики держав. Україна, як суб'єкт міжнародного права, активно долучається до міжнародних правових процесів, що відображається у приєднанні до численних міжнародних договорів, спрямованих на боротьбу зі злочинністю, захист прав людини та зміцнення правової системи.

Міжнародні договори є важливим джерелом зовнішньої кримінально-правової політики України, оскільки вони встановлюють загальновизнані стандарти кримінального судочинства, передбачають механізми співробітництва між державами та сприяють уніфікації кримінального законодавства. Вони визначають порядок боротьби з корупцією, торгівлею людьми, тероризмом та іншими небезпечними правопорушеннями. Виконання Україною своїх міжнародно-правових зобов'язань є не лише показником правової інтеграції, але й необхідною умовою для забезпечення національної безпеки та міжнародного правопорядку.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вивчення теоретичних засад міжнародних договорів як основи зовнішньої кримінально-правової політики України є надзвичайно важливим і актуальним у сучасних умовах. Дослідженню цього питання присвятили свої праці досить широке коло науковців, серед яких Н. Бакаянова, О. Броневицька, В. Владишевська, О. Київець, Г. Крет, О. Мережко, С. Ляхівненко, П. Рабінович, М. Хаустова, П. Фріс та ін.

Метою статті є аналіз міжнародних договорів як ключового джерела зовнішньої кримінально-правової політики України, визначення їхньої ролі у формуванні та розвитку національного кримінального законодавства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Договором є міжнародна угода, виражена в єдиному формальному акті (незалежно від назви, титулу чи позначення), який укладений між сторонами, двоє чи усі з яких є суб'єктами міжнародного права, котрі володіють міжнародною правосуб'єктністю та правоздатністю укладати міжнародні договори, метою яких є створювати права та обов'язки або встановлювати відносини, котрі регулюються міжнародним правом [1, с. 223]. Відповідно до положень ст. 2 Віденської конвенції про право міжнародних договорів від 23 травня 1969 р., міжнародний договір визначають як «письмову угоду, що регулюється міжнародним публічним правом, укладену між двома або кількома суб'єктами міжнародного права». Міжнародний договір є найбільш поширеною правовою формою, яка опосередковує міжнародні відносини. Власне, за його допомогою повною мірою реалізується співпраця держав та закріплюються результати такої співпраці [2, с. 201].

Варто зазначити також, що в міжнародній практиці крім терміна «міжнародний договір» застосовуються й інші найменування: «угода», «конвенція», «пакт», «протокол», «трактат», «регламент», «статут», «спільна заява», «хартія», «меморандум», «акт», «обмін нотами» тощо [3, с. 205].

Процес інтеграції України у міжнародну спільноту демократичних країн вимагає дотримання міжнародних норм і стандартів у різних галузях внутрішнього життя. Це висуває зобов'язання приведення національного законодавства у відповідність до міжнародних норм і стандартів, які зафіксовані у різноманітних міжнародних договорах. Вказане положення у повній мірі торкається і кримінального законодавства України у зв'язку з чим міжнародні договори, які тим чи іншим чином впливають на національне кримінальне законодавство стають джерелом кримінально-правової політики України [4, с. 110]. На сучасному етапі договори становлять складну, багатогалузеву глобальну систему, що охоплює практично всі види взаємодії держав. Необхідно підкреслити, що в системі міжнародних відносин міжнародні договори виконують низку важливих правових функцій, насамперед упорядкування міжнародних відносин та формування їхньої правової основи. Вони також сприяють стабільності міжнародного правопорядку, підтримці міжнародного миру та безпеки, розвитку міжнародного співробітництва на засадах рівноправності. Крім того, міжнародні договори є важливим засобом забезпечення національних інтересів держави та захисту основних прав і свобод людини [5, с. 11-12].

У міжнародних нормативно-правових актах закріплені міжнародні стандарти, які служать основою для регулювання важливих питань у різних сферах, зокрема у сфері прав людини, правосуддя, боротьби зі злочинністю, корупцією та іншими глобальними проблемами. Ці стандарти визначають принципи, норми та механізми, які держави-учасниці зобов'язуються виконувати.

Зокрема, як зазначає С.М.Ляхівненко, говорячи про міжнародні правові стандарти з онтогносеологічних та функціональних позицій, варто зазначити, що: а) під ними, насамперед, розуміються єдині принципи і норми щодо поведінки суб'єктів права, які зафіксовані в основних джерелах міжнародного права як універсальних, так і в регіональних правових актах; б) вони є оптимальними юридичними вимогами стосовно правових систем держав-учасниць міжнародного співтовариства; в) вони відображають найкращі правові досягнення міжнародного права та співробітництва держав-членів міжнародної спільноти та держав-членів універсальних і регіональних міжнародних міжурядових організацій; г) вони фіксуються у відповідних джерелах права у вигляді принципів і норм права; г) вони об'єктивуються через основні джерела міжнародного права; д) вони є обов'язковими вимогами для держав-учасників міжнародних договорів, що містять такі правові стандарти; е) вони є основою для узгодження міжнародного і національного права [6, с.667].

Так, П. М. Рабинович та О. Л. Венецька розглядають два рівні міжнародних стандартів. Перший (базовий) рівень становлять всесвітні (загально-цивілізаційні, глобальні), тобто вимоги міжнародних актів універсального (загальносвітового) характеру. Другий – регіональний рівень (зокрема континентальні), тобто вимоги міжнародно-правових актів, прийнятих у межах Ради Європи, ОБСЄ тощо [7].

Узагальнюючи наведені у правовій доктрині класифікації міжнародних правових стандартів, до числа основних класифікаційних критеріїв, на яких вони ґрунтуються, Г. Р. Крет відносить такі: 1) за територією (простором) дії (поширення); 2) за ступенем обов'язковості (деонтичним статусом); 3) за суб'єктом встановлення; 4) за колом адресатів; 5) за ступенем визначеності змісту [8, с. 81].

За територією (простором) дії (поширення) вчені, як правило, виокремлюють два види міжнародних правових стандартів: універсальні (світові, загально-цивілізаційні, глобальні) та регіональні (континентальні) [9, с. 228; 10, с. 25; 11, с. 266-267]. Використання наведеного критерію класифікації дає змогу чітко розмежувати міжнародні правові стандарти, які формуються на глобальному (світовому) та регіональному (континентальному) рівнях, встановити особливості їх формування та вираження у джерелах права Організації Об'єднаних Націй і рішеннях Міжнародного кримінального суду (універсальні стандарти) та стосовно України – у джерелах права Ради Європи і рішеннях Європейського суду з прав людини (регіональні, європейські стандарти) [8, с. 81].

За ступенем обов'язковості (деонтичним статусом) більшість учених виокремлює два види міжнародних правових стандартів: обов'язкові та рекомендаційні [9, с. 228; 10, с. 25; 12, с. 49; 13, с. 44].

Застосування наведеного критерію під час класифікації міжнародних правових стандартів на перший погляд дає змогу відокремити обов'язкові стандарти від стандартів, які мають рекомендаційний характер. Водночас наведена класифікація значною мірою ґрунтується на обов'язковості міжнародно-правових актів, положення яких містять міжнародні правові стандарти [8, с. 81].

Певним конгломератом класифікацій міжнародних правових стандартів за територією дії та ступенем обов'язковості виступає їх поділ за суб'єктом встановлення, в межах якого виокремлюють стандарти Організації Об'єднаних Націй, ЮНЕСКО, Ради Європи, Європейського Союзу тощо [10, с. 25]. Це пояснюється тим, що суб'єкт формування міжнародних правових стандартів, з одного боку, виступає визначальним в окресленні меж їхньої територіальної дії, а з іншого боку, визначає ступінь їх обов'язковості. Використання вказаного критерію класифікації дає змогу визначити особливості формування міжнародних правових стандартів залежно від суб'єкта та вказує на межі їхньої територіальної дії [8, с. 82].

За колом адресатів прийнято виокремлювати два види міжнародних правових стандартів: загальні (базові) та спеціальні [10, с. 25; 12, с. 49].

За ступенем визначеності змісту виокремлюють два види міжнародних правових стандартів: абсолютно визначені (у якісному та кількісному вираженні) і відносно визначені (зокрема, якщо застосовуються оціночні поняття) [6, с. 669]. Використання наведеного критерію в теоретичному аспекті дає змогу розкрити зміст міжнародних правових стандартів, а у практичному – вказує правозастосувачу на особливості його врахування під час використання міжнародних правових стандартів біженцям [8, с. 83].

Досить цікавим є науковий підхід І. В. Назарова щодо розуміння системи міжнародних стандартів у сфері правосуддя. У своїй роботі автор виокремлює такі види правових стандартів:

1) базові – міжнародні стандарти, в яких містяться універсальні принципи здійснення правосуддя (Міжнародний пакт про громадянські і політичні права 1966 року, Загальна декларація прав людини 1948 року, Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року);

2) спеціальні (Основні принципи щодо незалежності правосуддя, схвалені резолюціями Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй, Європейська хартія про закон «Про статус суддів» від 10 липня 1998 року);

3) практика Європейського суду із прав людини – рішення Європейського суду з прав людини мають важливе значення для тлумачення та розуміння принципів міжнародного права;

4) стандарти Європейського Союзу щодо побудови судових систем (наприклад, Хартія Європейського Союзу про основні права від 7 грудня 2000 року) [14, с. 352].

На нашу думку, доцільно розглядати міжнародні стандарти, поділяючи їх за сферою дії на універсальні (глобальні, світові), що приймаються в результаті діяльності ООН та її спеціалізованих органів, та регіональні (континентальні), які формуються в межах регіональних міжнародних організацій, таких як Рада Європи та Європейський Союз. Також як універсальні (глобальні, світові), так і регіональні міжнародні акти поділяються на загальні (базові), які закріплюють фундаментальні принципи та норми, обов'язкові для всіх країн-учасниць, та спеціальні, спрямовані на врегулювання окремих аспектів чи специфічних сфер міжнародних відносин, таких як захист прав окремих категорій осіб, боротьба з корупцією, тероризмом чи кіберзлочинністю.

До найважливіших універсальних (глобальних, світових) актів загального характеру варто віднести: Загальну декларацію прав людини 1948 року; Міжнародний пакт про громадянські і політичні права 1966 року; Конвенцію проти катувань та інших жорстоких, нелюдських чи таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання 1984 року; Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності 2000 року; Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності 2000 року.

До найважливіших універсальних (глобальних, світових) актів спеціального характеру варто віднести: Римський статут Міжнародного кримінального суду 1998 року; Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти корупції 2003 року; Конвенцію про боротьбу з торгівлею людьми і з експлуатацією проституції третіми особами 1949 року; Конвенцію Організації Об'єднаних Націй про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин 1988 року; Міжнародну конвенцію про боротьбу з бомбовим тероризмом 1997 року; Міжнародну конвенцію про боротьбу з фінансуванням тероризму 1999 року; Міжнародну конвенцію про боротьбу з актами ядерного тероризму 2005 року; Міжнародну конвенцію про боротьбу із захопленням заручників 1979 року; Конвенцію про запобігання та покарання злочинів проти осіб, які користуються міжнародним захистом, у тому числі дипломатичних агентів 1973 року; Конвенцію про транскордонне забруднення повітря на великій відстані 1979 року; Конвенцію про запобігання злочину геноциду та покарання за нього 1948 року.

Як зазначає О. В. Київець, сьогодні в міжнародному праві *de facto* створена та успішно функціонує ціла система стандартів, які регламентують різноманітні аспекти міжнародних відносин. Частина з них належить до пріоритетних сфер регулювання суспільних відносин. Для подальшого вдосконалення правової системи України та її входження в європейський правовий простір особливого значення набувають саме європейські правові стандарти. Це потребує активного вивчення основних сфер правового регулювання,

насамперед у діяльності Європейського Союзу та Ради Європи із запровадження та дотримання європейських стандартів, що регулюють найважливіші сфери суспільних відносин [15].

Серед регіональних (континентальних) міжнародних стандартів загального характеру можна назвати: Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року; Європейську конвенцію про запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню 1987 року; Хартію основних прав Європейського Союзу 2000 року.

Серед регіональних (континентальних) міжнародних стандартів спеціального характеру можна назвати: Європейську соціальну хартію (переглянута) 1996 року; Європейську конвенцію про боротьбу з тероризмом 1977 року; Кримінальну конвенцію про боротьбу з корупцією 1999 року; Конвенцію про кіберзлочинність 2001 року; Конвенцію Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми 2005 року; Конвенцію Ради Європи про запобігання тероризму 2005 року; Конвенцію Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми 2005 року; Конвенцію Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму 2005 року; Конвенцію про боротьбу з корупцією за участю посадових осіб Європейських Співтовариств або посадових осіб держав-членів Європейського Союзу 1997 року; Конвенцію про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом 1990 року; Додатковий протокол до Конвенції Ради Європи про запобігання тероризму 2015 року; Угоду про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони 2014 року; Угоду між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Польща про співробітництво в сфері боротьби з організованою злочинністю 1999 року; Угоду між Кабінетом Міністрів України і Урядом Словацької Республіки про співробітництво у боротьбі з організованою злочинністю 2000 року; Угоду між Урядом України і Урядом Угорської Республіки про взаємодію в боротьбі з організованою злочинністю 1995 року; Договір між Кабінетом Міністрів України, Урядом Республіки Молдова й Урядом Румунії про співробітництво у боротьбі зі злочинністю 1999 року; Угоду про довгострокове співробітництво та підтримку між Україною та Республікою Албанія 2025 року; Угоду про безпекові зобов'язання між Україною та Європейським Союзом 2024 року.

Учені у загальнотеоретичному аспекті виокремили міжнародні правові стандарти, які стосуються всіх людей, та стандарти, адресовані членам лише певних соціальних спільнот, угруповань – наприклад, дітям, жінкам, біженцям [10, с. 25]. Наприклад до таких стандартів можна віднести: Конвенцію про права дитини 1989 року; Мінімальні стандартні правила ООН стосовно заходів, не пов'язаних з тюремним ув'язненням (Токійські правила) 1990 року; Правила ООН, які стосуються захисту неповнолітніх, позбавлених волі 1990 року; Мінімальні стандартні правила ООН, які стосуються відправлення правосуддя щодо неповнолітніх (Пекінські правила) 1985 року; Правила Організації Об'єднаних Націй щодо поводження з жінками-в'язнями та заходів для жінок-правопорушників, не пов'язаних з позбавленням волі (Бангкокські правила) 2010 року; Конвенцію Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства 2007 року; Конвенцію Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами (Стамбульська конвенція) 2011 року.

Висновки. Міжнародні договори є невід'ємною складовою зовнішньої кримінально-правової політики України, що визначає стратегічні напрями її розвитку та правове забезпечення міжнародного співробітництва у сфері кримінального права. Вони не лише впорядковують міжнародні відносини та сприяють гармонізації національного законодавства відповідно до міжнародних стандартів, але й забезпечують ефективну боротьбу з транснаціональною злочинністю, корупцією та іншими загрозами правопорядку.

Імплементація міжнародних договорів у правову систему України є важливим кроком до посилення правової інтеграції та зміцнення національної безпеки. Подальше вдосконалення механізмів реалізації міжнародних угод, адаптація національного законодавства до міжнародних стандартів та активна участь у міжнародних ініціативах є необхідними умовами для забезпечення ефективного кримінально-правового співробітництва та підвищення авторитету України на міжнародній арені. Таким чином, міжнародні договори є не тільки джерелом правових норм, але й інструментом підтримки стабільності, миру та безпеки у світі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Yearbook of the international Law Commission. 1970. Vol. I. P. 139-161.
2. Броневицька О. М. Поняття і види міжнародних договорів кримінально-правового характеру. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2011. № 3. С. 201-212.
3. Великий енциклопедичний юридичний словник / За ред. Ю. С. Шемчушенка. Київ: Юридична думка, 2007. 992 с.
4. Фріс П. Л. Вибрані праці. Івано-Франківськ: Фоліант, 2014. 652 с.
5. Мережко О. О. Право міжнародних договорів, сучасні проблеми теорії і практики: монографія. Київ: Таксон, 2002. 344 с.
6. Ляхівненко С. М. Міжнародні правові стандарти: до визначення поняття та видової характеристики. *Держава і право*. 2011. Вип. 51. С. 666-672.
7. Рабінович П. М., Венецька О. Л. Міжнародні стандарти прав людини: загальні ознаки,

класифікація. *Вісник Академії правових наук України*. 2012. № 4 (71). С. 22-29.

8. Крет Г. Р. Критерії класифікації міжнародних правових стандартів і можливість їх застосування для систематизації міжнародних правових стандартів доказування. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2018. № 4 (1). С. 80-83.

9. Бакаянова Н. М. Міжнародні стандарти адвокатури: поняття, система, класифікація. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2016. Вип. 2. Ч. 1. С. 226-229.

10. Рабінович П. М. Міжнародні стандарти прав людини: властивості, загальне поняття, класифікація. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2016. № 1. С. С. 19-29.

11. Саленко О. В. Міжнародні стандарти у сфері судоустрою та статусу суддів, їх зміст і класифікація. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. 2014. № 3. С. 263-269.

12. Владишевська В. В. Поняття міжнародних стандартів у сфері правосуддя: особливості термінології та класифікації. *Юридичний вісник*. 2016. № 3. С. 47-50.

13. Хаустова М. Г. Міжнародні стандарти в контексті євроінтеграційних процесів в Україні. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2017. № 2. С. 43-53.

14. Назаров І. В. Судові системи країн Європейського Союзу та України: порівняльно-правовий аналіз: дис. ... докт. юрид. наук. Харків, 2011. 448 с.

15. Ківець О. В. Європейські правові стандарти як міжнародно-правова категорія. *Європейські студії і право*. 2012. № 1 (5). URL: <http://eurolaw.org.ua/11-ukrainian-journal-of-european-studies/1-5-2012/44-2011-12-29-14-40-03> (дата звернення: 10.01.2025).

REFERENCES:

1. Yearbook of the international Law Commission (1970). Vol I. 139-161. [in English].
2. Bronevyska, O. M. (2011). Poniattia i vydy mizhnarodnykh dohovoriv kryminalno-pravovoho kharakteru. [The concept and types of international treaties of a criminal law nature]. *Naukovyi visnyk Lvivskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav*. № 3. 201-212. [in Ukrainian].
3. Shemshuchenko, Y. S. (Ed.). (2007). *Velykyi entsyklopedychnyi yurydychnyi slovnyk*. [Big encyclopedic legal dictionary]. Kyiv: Yurydychna dumka. 992. [in Ukrainian].
4. Fris, P. L. (2014). *Vybrani pratsi*. [Selected works]. Ivano-Frankivsk: Foliant. 652. [in Ukrainian].
5. Merezhko, O. O. (2002). *Pravo mizhnarodnykh dohovoriv, suchasni problemy teorii i praktyky* [Law of international treaties, modern problems of theory and practice]: monohrafiia. Kyiv: Takson. 344. [in Ukrainian].
6. Liakhivnenko, S. M. (2011). Mizhnarodni pravovi standarty: do vyznachennia poniattia ta vydovoi kharakterystyky. [International legal standards: to define the concept and specific characteristics]. *Derzhava i pravo*. Vyp 51. 666-672. [in Ukrainian].
7. Rabinovych, P. M., Venetska, O. L. (2012). Mizhnarodni standarty prav liudyny: zahalni oznaky, klasyfikatsiia. [International human rights standards: general characteristics, classification]. *Visnyk Akademii pravovykh nauk Ukrainy*. № 4 (71). 22-29. [in Ukrainian].
8. Kret, H. R. (2018). Kryterii klasyfikatsii mizhnarodnykh pravovykh standartiv i mozhlyvist yikh zastosuvannia dlia systematyzatsii mizhnarodnykh pravovykh standartiv dokazuvannia. [Criteria for classifying international legal standards and the possibility of their application for systematizing international legal standards of evidence]. *Pivdenoukrainskyi pravnychi chasopys*. № 4 (1). 80-83. [in Ukrainian].
9. Bakaianova, N. M. (2016). Mizhnarodni standarty advokatury: poniattia, systema, klasyfikatsiia. [International standards of advocacy: concept, system, classification]. *Naukovyi visnyk publichnoho ta pryvatnoho prava*. № 2 (1). 226-229. [in Ukrainian].
10. Rabinovych, P. M. (2016). Mizhnarodni standarty prav liudyny: vlastyvoli, zahalne poniattia, klasyfikatsiia. [International human rights standards: properties, general concept, classification]. *Visnyk Natsionalnoi akademii pravovykh nauk Ukrainy*. № 1. 19-29. [in Ukrainian].
11. Salenko, O. V. (2014). Mizhnarodni standarty u sferi sudoustroiu ta statusu suddiv, yikh zmist i klasyfikatsiia. [International standards in the field of the judiciary and the status of judges, their content and classification]. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. № 3. 263-269. [in Ukrainian].
12. Vladyshevska, V. V. (2016). Poniattia mizhnarodnykh standartiv u sferi pravosuddia: osoblyvosti terminologii ta klasyfikatsii. [The concept of international standards in the field of justice: features of terminology and classification]. *Yurydychnyi visnyk*. № 3. 47-50. [in Ukrainian].
13. Khaustova, M. H. (2017). Mizhnarodni standarty v konteksti yevrointehratsiinykh protsesiv v Ukraini. [International standards in the context of European integration processes in Ukraine]. *Visnyk Natsionalnoi akademii pravovykh nauk Ukrainy*. № 2. 43-53. [in Ukrainian].
14. Nazarov, I. V. (2011). *Sudovi systemy krain Yevropeiskoho Soiuzu ta Ukrainy: porivnialno-pravovyi analiz*. [Judicial systems of the European Union and Ukraine: comparative legal analysis]: Doctor of Law Dissertation. 448. [in Ukrainian].
15. Kyivets, O. V. (2012). Yevropeiski pravovi standarty yak mizhnarodno-pravova katehoriia. [European legal standards as an international legal category]. *Yevropeiski studii i pravo*. № 1 (5). Retrieved from: <http://eurolaw.org.ua/11-ukrainian-journal-of-european-studies/1-5-2012/44-2011-12-29-14-40-03> [in Ukrainian].